

Fra Selskabets bibliotek - boganmeldelse 3

Af: Stud. Psyk. Jakob Holst

Jakob Holst har læst om gudsbilleder, bla. Ana-Maria Rizzuto's bog "The Birth of the Living God", og skriver i her om sine refleksioner i den forbindelse.

Denne bog, der er blevet stærkt anbefalet af foredragsholderne på vores to sidste konferencer, handler om, hvordan vi udvikler vores personlige gudsbilleder - gud med lille g, som Gry Stålsett Follesø kaldte det.

Bogen har sit teoretiske ståsted i objekt-relationsteorien, og prøver inde for denne theories rammer at forklare, hvordan vi udvikler vores personlige gudsbilleder. Rizzuto holder sig afgrænset til psykologisk "videnskabelige" lovmæssigheder, og Gud som reelt eksisterende finder man ikke i bogen.

Kort fortalt tager bogen sit udgangspunkt i Freud og gennemgår rimeligt grundigt hans syn på den enkeltes dannelse af et gudsbillede. Derefter gennemgås det teoretiske skift fra Freuds hovedvægt på perioden omkring ødipus-komplekset og forholdet til ens far i udviklingen af et gudsbillede, til objekt-relationsteoriens fokus på begge forældre. Tidsmæssigt rykkes fokus til, hvordan forhold helt fra fødsel og frem gennem opvæksten påvirker ens gudsbillede som voksen. Den store hovedvægt er klart lagt på barnets første 6 år.

Bogen er ikke først og fremmest teoretisk, men bygger hovedsageligt på klientstudier. I bogen gennemgås 4 klientforløb grundigt med fokus på, hvordan klienternes forhold til deres forældre har påvirket deres gudsbilleder.

Som en objekt-relationsteoretisk bog om dannelsen af gudsbilledet er dette absolut en glimrende bog. Den er på et højt fagligt niveau og forklarer grundigt inden for teoriens rammer, hvordan vores opvækst præger vores gudsbillede.

Hvis man nu ikke er den store tilhænger af psykoanalysen og i særdeleshed objekt-relationsteorien vil flere problemer nok melde sig. Som tilhænger af en mere socialkonstruktionistisk tankegang, finder jeg det personligt helt uacceptabelt, at vores gudsbillede ifølge denne bog kun afhænger af forholdet til vores tidlige omsorgspersoner, og stort set ikke af de kristne sammenhænge og fællesskaber vi er en del af. Således vil vi nok allesammen kunne finde kritikpunkter, ud fra vores teoretiske ståsteder, med mindre man altså lige er objekt-relationsteoretiker. Det ville dog også være underligt andet, da bogen er skrevet inde for denne teori og derfor må læses som sådan.

Langt mere interessant er det, at Gud som en virkelig Gud holdes ude af bogen og klientforløbene. Dermed er bogen og terapiforløbene rigtig gode eksempler på den form for terapi, som er blevet anbefaldet på vores to sidste konferencer. Nemlig en helt klar opdeling mellem det terapeutiske og det kristne/sjælesorgeriske arbejde.

Her er bogen, ligegyldigt hvilken teoretisk retning man tilhører, en rigtig god lille test af, om man kan acceptere at arbejde sådan med kristne klienter og -problemstillinger.

Indtil jeg læste denne bog, hældte jeg klart til en 100% opdeling i terapien, men jeg må indrømme, at her føltes det tomt, mangelfuldt og utilfredsstillende på mig at skulle arbejde sådan med kristne problemstillinger.

Det kan godt være, at det er lettest at arbejde med kristne klienter på den måde, men jeg er blevet kraftigt i tvivl om det er det rigtige. I denne bog er det ikke Gud, men ens forældre der afgør ens forhold til Gud, og om man kommer til at tro.

Samtidig med at jeg læste denne bog, læste jeg også Allan Graugaard Nielsen's bog "Menneske og kristen". I den er han inde på den samme objekt-relationsteori som Rizzuto, dog på et helt andet niveau. Allan Graugaard Nielsen formår dog at inddrage Gud som en virkelig kraft i sin bog, hvilket gør den til et rigtig godt supplement til Rizzuto.

Ud over at være en god test af ovennævnte forhold, er bogen også meget lærerig med hensyn til hvordan ens forældre har været med til at farve ens gudsbilleder. For selv om jeg ikke kan acceptere bogen for at være den 100% forklaringsmodel, den giver sig ud for, skal man være en virkelig stærk modstander af objekt-relationsteorien for ikke at acceptere, at der er noget sandt i denne teori. Personligt har jeg kunne bruge bogen som en slags selvterapi med hensyn til, hvordan mit gudsbillede i nogen grad er påvirket af min opvækst, og mit forhold til mine forældre.

Alt i alt er dette altså en rigtig anbefaldelsesrig bog, som alle vil kunne have glæde af at læse.